

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ZA AKADEMICKÝ ROK 2011/2012

Hana Herrmannová

Universitatea din București, Rumunsko

UNIVERZITA - VÝUKA

Český jazyk se vyučuje na bukureštské univerzitě na nově vzniklé (podzim 2011, po nástupu nového vedoucího katedry) Katedře ruštiny a ostatních slovanských jazyků (dříve Katedra slovanských jazyků). Ve druhém ročníku oboru Filologie studovalo v tomto akademickém roce český jazyk 16 studentů, na oboru Moderní aplikované jazyky (dále budu používat rumunskou zkratku LMA) 13 studentů, na Překladatelství studuje češtinu jako třetí jazyk 10 studentů. V posledním ročníku magisterského studia bylo letos šest studentek.

Tento rok jsem měla ve dvou skupinách druhých ročníků, LMA a Filologie, seminář nazvaný „Jazyková cvičení“, u filologů navíc ještě předmět „Metodika“, vše po dvou vyučovacích hodinách týdně. Dále jsem vyučovala v posledním ročníku magisterského studia čtyři hodiny týdně.

S druhými ročníky postupujeme podle učebnic: Cvejnová, Jitka: *Česky, prosím!* I, II, Karolinum, Praha 2008; Kotková, Radomila: *Textová cvičení z českého jazyka (substantiva, adjektiva, zájmena)*, Karolinum, Praha 2009; Roubalová, Eva: *Učíme se česky*, Karolinum, Praha 2005, na doplnění jako základ pro konverzaci Bořilová, Pavla – Holá, Lída: *Čeština expres 2*, Akropolis, Praha 2010. Procvičovali jsme jmennou i slovesnou flexi, se zaměřením na vidové varianty sloves, naučili jsme se stupňování adverbii atd. Zabýváme se slovotvorbou a morfologií, s poukázáním na základní derivační postupy, sémantiku prefixů a vytyčování slovních rodin. Kromě cvičení v učebnicích zařazuji do každé hodiny konverzaci, někdy formou her či dialogů, zadávám studentům překlady z angličtiny nebo rumunštiny do češtiny, používám novinové či časopisecké články, úryvky z českých literárních děl, filmové nebo hudební ukázky. Při překladech a analýzách textu začínáme odkrývat základní syntaktické zákonitosti, jako jsou valenční vlastnosti sloves, předložkové vazby, vztahy mezi větnými členy... Kurs „Metodiky“ jsem pojala jako praktická cvičení alternativních metod výuky, s referáty a ukázkami. Hodiny byly zaměřeny dosti poslechově – dotkli jsme se například české písňové tvorby nebo klasiků animovaného filmu. Studenti dostali vždy „scénář“ v češtině a poslechli si ukázku bez další přípravy. Po společném překladu a rozboru textu si s porozuměním a uspokojením poslechli ukázku ještě jednou, lekce byly doplněny úlohami pro zopakování některých nových výrazů. Věnovali jsme se také dalším způsobům výuky jazyka, jako jsou jazykové hry, pracovní listy apod., do výuky zařazujeme rovněž zpěv českých písní. Se studentkami magisterského programu jsem se v gramatických hodinách věnovala doplňování mluvnických znalostí – mnoho týdnů jsme například probíraly vyjmenovaná slova – zde jsem pracovala s učebnicí českého jazyka pro 4. třídu nakladatelství Alter, zajímavým doplňujícím efektem bylo obohacování slovní zásoby. Nadále jsme se rovněž zabývaly prefixovanými verby a jejich užitím, stavbou české věty, slovotvorbou a mluvnickými souvislostmi při rozbořech literárních, odborných či publicistických textů. V práci s publicistikou jsme se (rovněž ve druhých ročnících) zabývali kulturními, literárními či společenskými tématy, jak jsou zpracována v periodických *Respekt*, *Host*, *A2* nebo *Nový prostor*, jako učebnice nám v magisterském

programu sloužila Adamovičová, Ana: *Nebojte se češtiny (Konverzace pro středně pokročilé)*, Karolinum, Praha 2010. V hodinách „Reálií“ jsme se věnovaly v zimním semestru divadlům malé scény (Osvobozené divadlo, Semafor, Pražská pětka apod.) podobným způsobem, jakým jsme pracovali se studenty druhého ročníku v kurzu „Metodiky“. V letním semestru jsme kráčely českými dějinami ve stopách výtvarně-architektonických památek. Jelikož tento ročník byl posledním ročníkem magisterského studia, konzultovala jsem studentkám také nějaké drobnosti k jejich diplomovým pracím. Studenty se také snažím vést k co nejčastějšímu písemnému projevu v češtině, do výuky zařazujeme také kulturní či politické aktuality.

V pošournějších měsících pořádám v naší učebně jednou týdně promítání filmového klubu otevřeného i pro nebohemisty, spojené s kratší přednáškou v angličtině. Tento rok jsme se věnovali zejména filmografii Miloše Formana a některým oddechovějším českým komediálním snímkům. Filmy v češtině jsou prezentovány s anglickými titulky a naopak. Návštěvnost filmů je velmi variující.

Samozřejmě jsem studentům k dispozici, pokud potřebují konzultace. Katedra pořádá vždy před Vánoci besídku, na kterou se studenty zpíváme české vánoční koledy (letošní pásmo jsme pojali jako ukázkou vánoční hudby od baroka přes klasicismus po lidovou tvorbu). Studenti se účastnili mnoha akcí Českého centra a ambasády či konaných ve spolupráci s nimi (konference věnovaná Václavu Havlovi, retrospektiva Jiřího Menzela, Český večer k 28. říjnu, Dokumentární pondělky a další).

Většina studentů si v Rumunsku na školné, ubytování atd. vydělává, na magisterském studiu jsou všechny studentky regulérně zaměstnané, čemuž se přizpůsobuje i rozvrh – přednášky mají večer nebo o víkendech, posluchačky jsou většinou velmi unavené, a „díky“ své opravdu nezáviděníhodné situaci tak mají na druhou stranu validní výmluvu například pro časté absence na seminářích.

Tři studenti druhého ročníku oboru LMA se letos zúčastní Letní jazykové školy v Českých Budějovicích.

NEPEDAGOGICKÁ ČINNOST

Pokud jde o jinou činnost než pedagogickou, konzultuji a rediguji kolegům jejich práce (např. dvě publikace o českém verbu paní Ancy Ionescu a pana Sorina Paligy, nebo sbírka gramatických cvičení téže autorky). Byla jsem rovněž vyzvána, abych vytvořila klíč k této sbírce (vyšel v zimě 2011) a antologii primárních českých historických textů pro období patnáctého až devatenáctého století. V říjnu jsem se zúčastnila se svým příspěvkem „*Imagology as a infatuation of man*“ konference Studii Slave in context european pořádané Katedrou slavistiky bukovské univerzity, české přepracování příspěvku vyšlo v krajském tisku (*Naše snahy plus*). Spolupráce se společností Societas Romano-Bohemica probíhala tento rok ve znamení přípravy sborníku *Romano-Bohemica* (vyšel na jaře 2012), na němž jsem se podílela jako autor (příspěvek „Nedejme jim zahynouti!“ o komunitě banátských Čechů) a redaktor.

Konzultace poskytují také kolegům a studentům z České republiky, a to především pokud jde o problematiku české menšiny žijící v rumunském Banátu (např. pro Pedagogickou fakultu Olomouc, nebo pro publikaci Hrdá, Šíp a kol., *Identita v sociálně pedagogickém výzkumu*, Masarykova univerzita, Brno 2011). Pro doktorandku Katedry českého jazyka na Masarykově univerzitě v Brně,

kteřá se chce zabývat výzkumem banátského dialektu, jsem vyřizovala s děkanátem jazykové fakulty Univerzity Bukurešť náležitosti její žádosti o stipendijní pobyt v Rumunsku.

V zimním semestru působila na oddělení češtiny v Bukurešti studentka čtvrtého ročníku divadelní vědy a bohemistiky z olomoucké Palackého univerzity, která přijela v rámci programu Erasmus. Podílela jsem se na jejím metodickém vedení a vytváření jejího programu, který jsme pojali zejména jako pedagogickou bohemistickou praxi – jejím hlavním úkolem totiž bylo asistovat při praktických kursech jazyka.

Bylo mi ctí a potěšením, že jsem byla jakožto bývalý učitel u krajanů v rumunské vesnici Eibenthal požádána o poskytování konzultace pro novou kolegyni tamtéž, stejně jako redakčními pracemi na místním školním časopise *Eibenthalské období*. Konzultace ohledně české minority žijící v Rumunsku a ohledně výstavby větrných elektráren v této lokalitě jsem poskytovala také české ambasádě, organizaci Člověk v tísni, MZV ČR. V zimě a zjara jsme zorganizovali výjezd do Banátu, jehož se účastnilo několik rumunských zájemců i zmíněná studentka Erasmu. Pro ambasádu a České centrum vytvářím některé informační texty na facebook a podílím se na doplňování databáze Českého centra. S ambasádou a rodiči jsem spolupracovala na přípravě a organizaci mikulášské besídky pro děti Čechů žijících v Bukurešti. Ve spolupráci s Českým centrem jsem uspořádala veřejnou přednášku o J. J. Rybovi s poslechem reprodukované *České mše vánoční* a zpívání českých koled.

PODMÍNKY LEKTORA

Na fakultě máme k dispozici sídlo katedry slavistiky, jakousi obdobu „sborovny“, a dále tzv. „kabinet“, tedy učebnu, kterou sdílíme se Slovinci – se slovinským lektorem rovněž spolupracujeme. K dispozici je zde připojení k internetu, soustava reproduktorů a širokoplošná LCD obrazovka, a také velmi dobře vybavená knihovna (bohužel se potýkáme s nedostatkem polic, což se negativně odráží v uspořádání knihovny). Počítač si lektor nosí svůj.

Lektor je ubytován v univerzitním dvoupokojovém bytě. Až na drobné problémy je úroveň ubytování dobrá, zlepšila se zejména po urgovaných úpravách, které byly provedeny loňského léta (zprovoznění koupelny, výměna lůžka apod.).

Lektor se musí připravit na dvě specifika: při jednání s rumunskými státními i univerzitními úřady se může setkat s liknavostí a pomalostí, a za druhé je třeba počítat s tím, že s většinou úředníků se domluví pouze rumunsky (neplatí to ovšem pro studenty – mladí lidé v Rumunsku většinou kromě jiných světových jazyků ovládají velmi dobře angličtinu).